

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๖๑๐๑

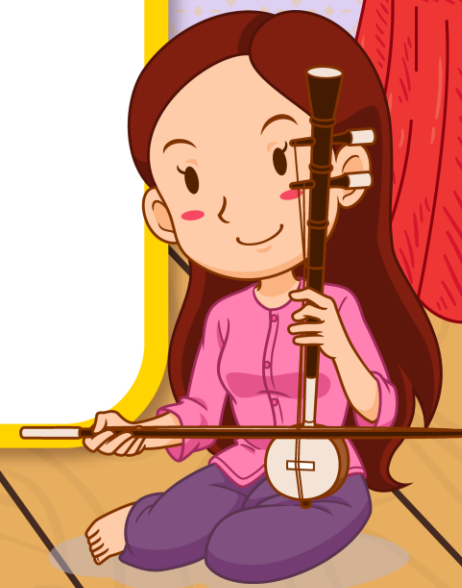
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

เรื่อง วัฒนธรรมของคนตรี และเพลงในท้องถิ่น

ครูผู้สอน ครูจันทิมา อนุกุล
ครูปิยะณัฐ หนูรัตน์

วัฒนธรรมของคนตรี และเพลงในท้องถิ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความสำคัญของวัฒนธรรมต่อดนตรีในท้องถิ่น
๒. จำแนกวัฒนธรรมของดนตรีและบทเพลงท้องถิ่น
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญของดนตรีและบทเพลงในท้องถิ่น

ในห้องเรียนของนักเรียน

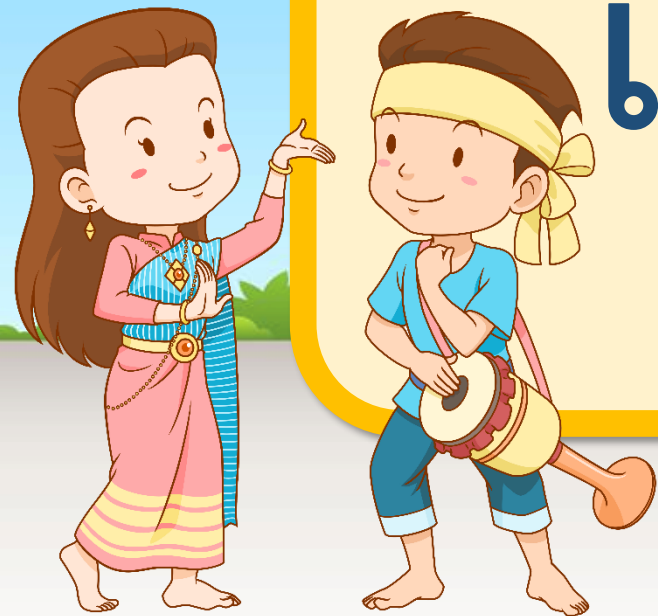
มีเครื่องดนตรีและ

เพลงในห้องเรียนอะไรบ้าง

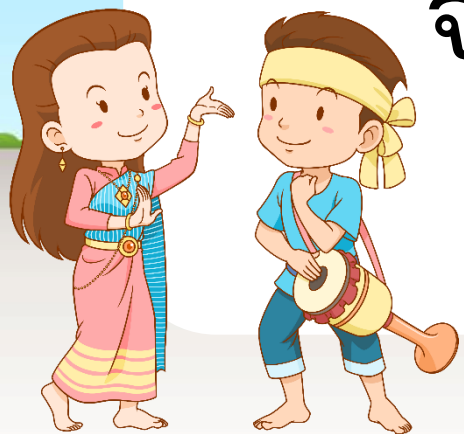
เครื่องดนตรี

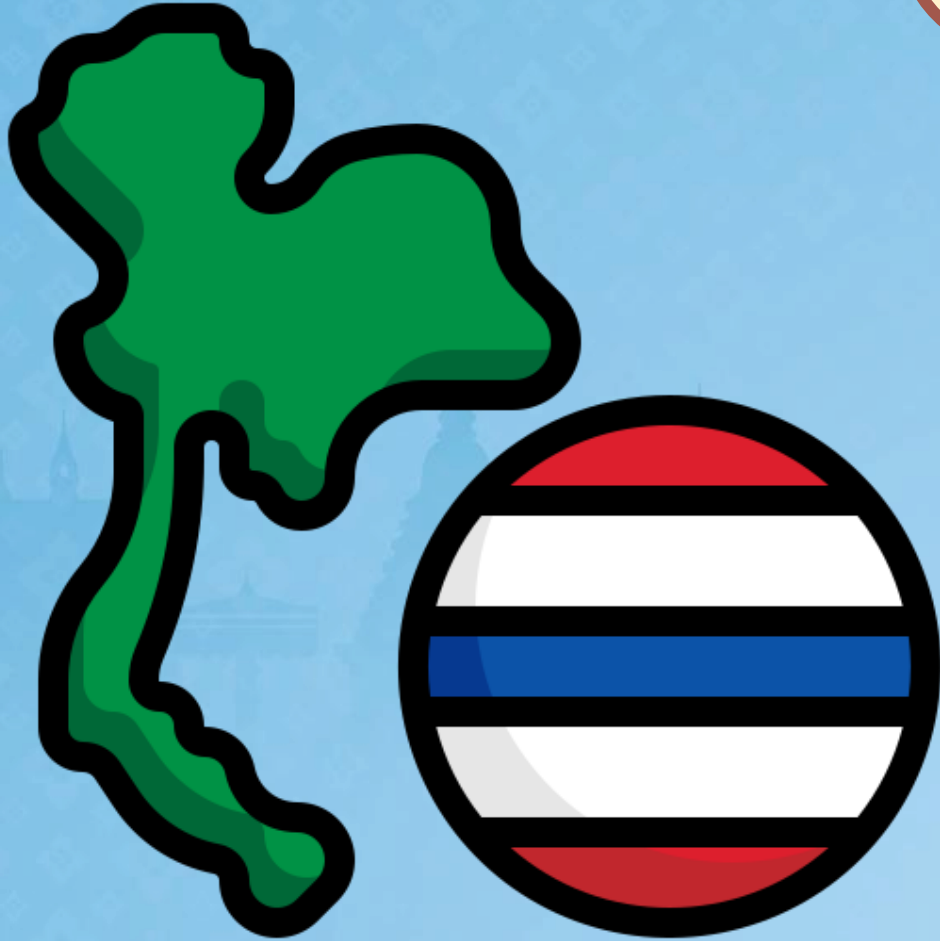
และเพลงพื้นบ้าน

เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

ดนตรีและเพลงพื้นบ้าน เป็นบทเพลงท้องถิ่น
ที่สะท้อนให้เห็นถึงการดำรงชีวิต วัฒนธรรม
ประเพณี และความเชื่อของคนในท้องถิ่น
จะมีความแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น
ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ภาค ดังนี้

แบ่งออกเป็น ๔ ภาค

ภาคเหนือ

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

ภาคใต้

เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

เครื่องดนตรีภาคเหนือ

สะล้อ

พินพิยะ

เครื่องดนตรีภาคเหนือ

กระຈับปี่

ซึง

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

ชีวิตของผู้คนในภาคเหนือ หรือชาวล้านนา
ผูกพันอยู่กับเสียงเพลงตลอดเวลาตั้งแต่ในวัยเด็ก
จนถึงวัยชรา คิดคำร้องขึ้นด้วยปฏิภาณไหวพริบ
จดจำสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุ
เพลงพื้นบ้านภาคเหนือที่ยังเป็นที่รู้จัก
และยังมีการร้องเล่นกันอยู่บางแห่งจนถึงปัจจุบัน

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

เพลงซอ

เพลงจ้อย

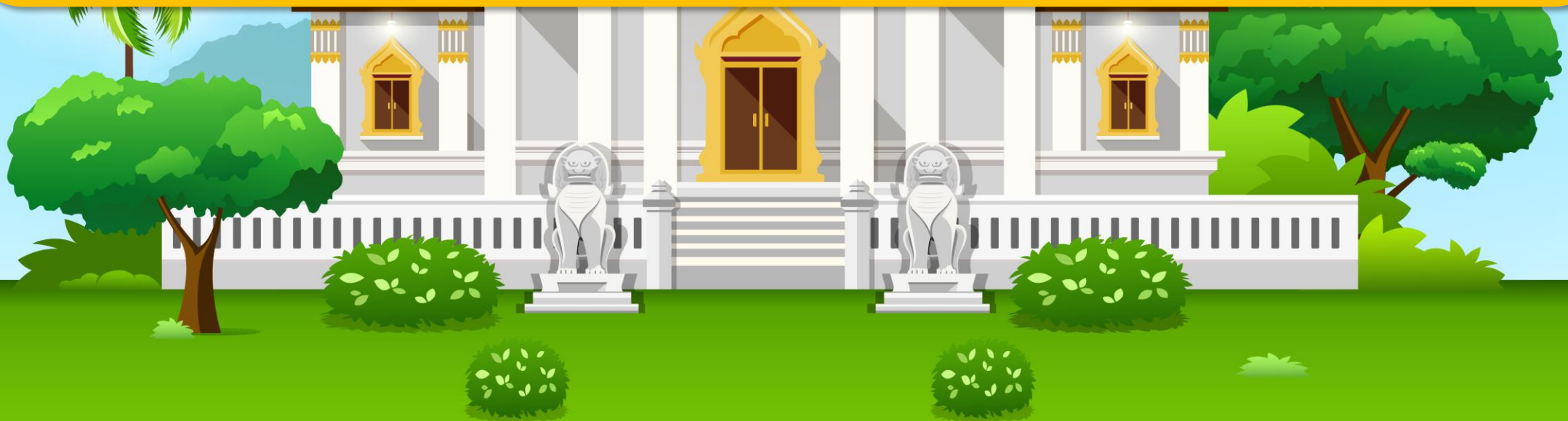
เพลงคำว

เพลงกล่อมเด็ก

เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เครื่องดนตรีภาคกลาง

ระนาดเอก

ฆ้องวง

เครื่องดนตรีภาคกลาง

กลองยาว

ซอด้วง

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงพื้นบ้านเกิดจากชาวบ้านเป็นผู้สร้างบทเพลง
และสืบทอดกันมาแบบปากต่อปากโดยการจดจำบทเพลง
เป็นคำร้องง่าย ๆ ที่เป็นเรื่องราวใกล้ตัวในท้องถิ่นนั้น ๆ
จึงทำให้เพลงพื้นบ้านเป็นสมบัติอันมีค่า
ที่บรรพบุรุษสั่งสมเพื่อเป็นมรดกที่ลูกหลานไทยต้องดูแล

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

เพลงลำตัด

เพลงอีแซว

เพลงฉ่อย

เพลงพวงมาลัย

เพลงเกี่ยวข้าว

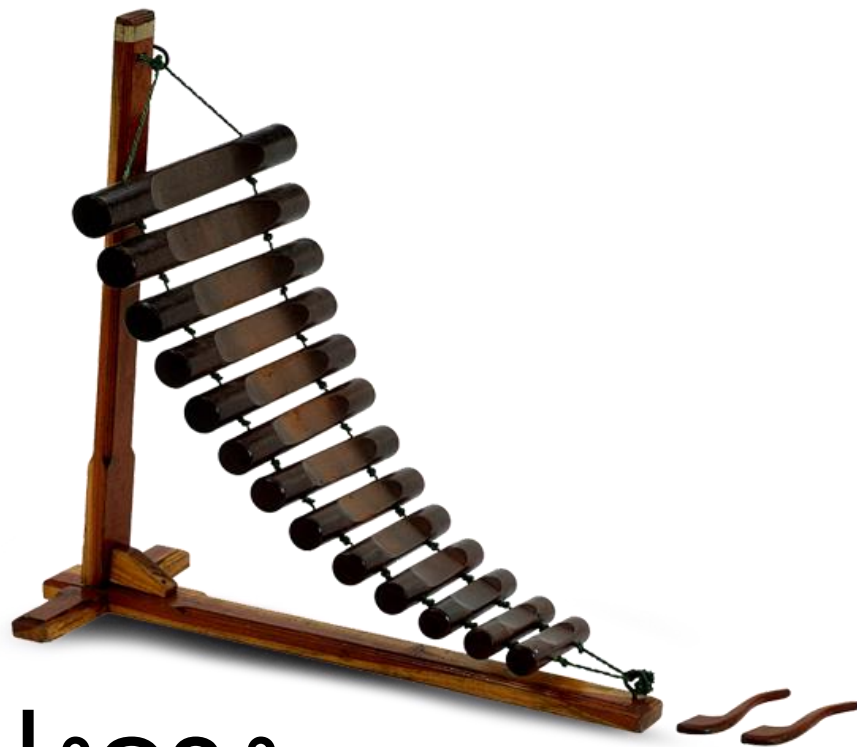

เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

ภาคอีสาน

เครื่องดนตรีภาคอีสาน

โปงลาง

แคน

เครื่องดนตรีภาคอีสาน

โหวด

พิน

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

ภาคอีสานเป็นแหล่งรวมกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันถึง ๓ กลุ่ม จึงมีเพลงพื้นบ้านแบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑. เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทย-ลาว
๒. เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมเขมร-ส่วย (กูย)
๓. เพลงพื้นบ้านกลุ่มวัฒนธรรมไทยโคราช

เพลงพื้นบ้านภาคอีสาน

หมอลำ

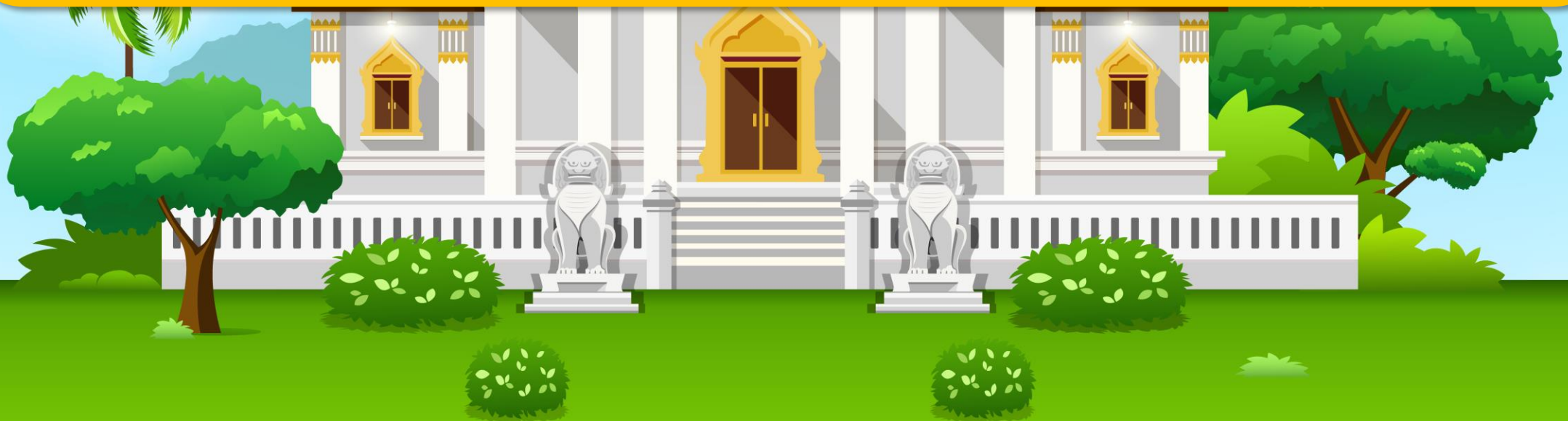
เซิ้ง, ลำเซิ้ง

เพลงโคราช

เครื่องดนตรีและเพลงพื้นบ้าน

ภาคใต้

เครื่องดนตรีภาคใต้

โทนชาตรี

ฆ้องคู่

เครื่องดนตรีภาคใต้

กลองชาตรี

เตตระ

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงพื้นบ้านที่นิยมเล่นกันในกลุ่มชาวไทยมุสลิม

กลุ่มไทยพุทธ นิยมเล่นในโอกาส เทศกาลต่าง ๆ

เพลงพื้นบ้านที่เล่นได้ทุกโอกาส

กลุ่มชาวไทยมุสลิม ได้แก่ เพลงตันหยง ลีเกฮูลู

กลุ่มชาวไทยพุทธ ได้แก่ เพลงกล่อมทารก เพลงเรือ

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

เพลงเรือ

เพลงบอก

เพลงลา

เพลงต้นหยง

ลิเกฮูลู

ตัวอย่างการบรรเลง

เครื่องดนตรีพื้นบ้าน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

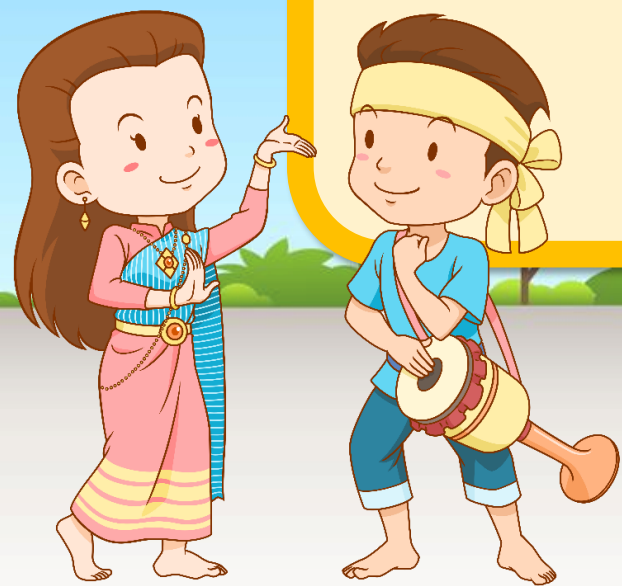
การบรรเลงแคน ประกอบการแสดงฟ้อนแคน
เผยแพร่โดย โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.นครราชสีมา
เผยแพร่วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=SBcMSmu_Hds

ตัวอย่างการบรรเลง

เพลงพื้นบ้าน

แทรกคลิป เพลงพื้นบ้าน เกี้ยวข้าว ฉากเขียว ป.4
1/2564 Ep.15 เรื่อง คนตรีในชีวิต

นักเรียนทราบหรือไม่
การแสดงดนตรีมีคุณค่าและ
? ความสำคัญต่อตัวนักเรียน
และประเทศชาติอย่างไรบ้าง

ความสำคัญของดนตรี

ดนตรีเป็นงานศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้น

โดยใช้เสียงเป็นสื่อในการถ่ายทอดออกมา

เป็นลีลา ทำนอง อารมณ์ของเพลงดำเนินไปตาม

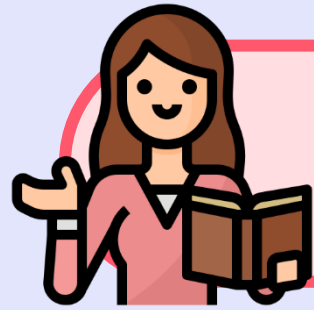
จินตนาการของนักประพันธ์เพลง นับเป็นสิ่งที่มีคุณค่า

ต่อมนุษย์ในการปรุงแต่งชีวิตให้มีความสุข

กิจกรรมวันนี้

วัฒนธรรมของคนตรี
และเพลงในท้องถิ่น

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

ให้นักเรียนเขียน

“แนวทางการอนุรักษ์ดนตรี”

อย่างน้อย ๕ ข้อ

บทบาทครูปลายทาง

ให้ครูปลายทางควบคุมชั้นเรียน

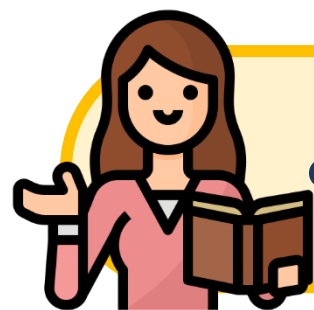
ดูแลความเรียบร้อยและ

ตรวจสอบความถูกต้อง

สรุป

การเรียนรู้สำหรับวันนี้

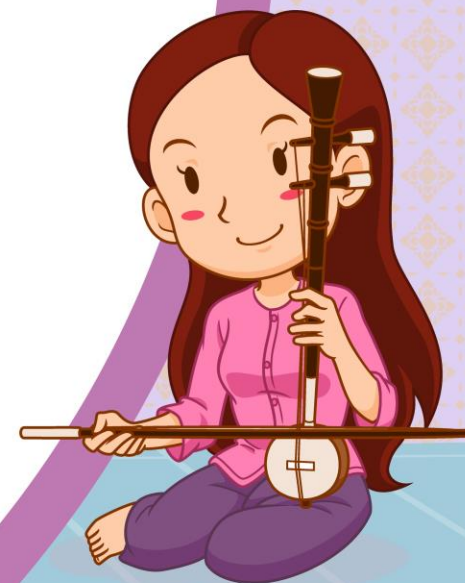

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ทำทางประกอบเพลง (๑)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th